

Národný projekt

Podpora deinštitucionalizácie náhradnej starostlivosti III

Operačný program:	Ľudské zdroje
Žiadateľ:	Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny
Celkové oprávnené výdavky projektu:	48 276 190,13 EUR
Požadovaná výška NFP:	48 189 935,62 EUR

Miesto realizácie projektu		
Štát	Región(NUTS II):	Vyšší územný celok(NUTS III):
SR	Bratislavský kraj Západné Slovensko Stredné Slovensko Východné Slovensko	Bratislavský kraj Trnavský kraj Trenčiansky kraj Nitriansky kraj Banskobystrický kraj Žilinský kraj Prešovský kraj Košický kraj

Stručný popis projektu
<p>Cieľom národného projektu („NP“) je podpora deinštitucionalizácie náhradnej starostlivosti, osobitne zvýšenie dostupnosti odbornej pomoci a skvalitnenie vykonávania opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately („SPOD a SK“) pre dieťa a rodinu. Prostredníctvom NP bude podporená implementácia legislatívnych zmien v oblasti SPOD a SK, ktorých podstata spočíva v zmene filozofie výkonu opatrení SPOD a SK v zariadeniach SPOD a SK. Súčasný druh zariadení SPOD a SK, ktoré sú zamerané primárne na odbornú pomoc deťom pobytového charakteru na základe rozhodnutia súdu, rozšíria svoj výkon opatrení SPOD a SK aj o výkon týchto opatrení ambulantnou a terénnou formou a zároveň prispôbia pobytové kapacity na výkon týchto opatrení pre dieťa, resp. dieťa a jeho rodinu aj na základe dohody. V tejto súvislosti je potrebná aj zmena výkonu uvedených opatrení samotnými orgánmi SPOD a SK. NP zároveň podporí aj rozvoj kvality vykonávaných opatrení SPOD a SK.</p> <p>NP bude realizovaný prostredníctvom hlavnej aktivity „Podpora práce s dieťaťom a jeho rodinou“, ktorá bude realizovaná prostredníctvom podaktivít:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Podpora koordinácie práce s rodinou 1.2. Podpora dostupnosti a profesionality ambulantnej a/alebo terénnej formy práce v centrách pre deti a rodiny („centrum“); aktivita vykonávaná v spolupráci s partnermi 1.3. Podpora odbornej pomoci dieťaťu a jeho rodine vykonávanej v centre pobytovou formou na základe dohody; aktivita vykonávaná v spolupráci s partnermi 1.4. Podpora odbornej pomoci dieťaťu umiestnenom v centre na základe súdneho rozhodnutia a jeho rodine; aktivita vykonávaná v spolupráci s partnermi 1.5. Podpora prehĺbovania znalostí a spôsobilostí odborných zamestnancov/zamestnankýň v oblasti práce s dieťaťom a jeho rodinou <p>Cieľové skupiny NP: deti, plnoleté fyzické osoby a rodiny, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia SPOD a SK; zamestnanci vykonávajúci politiky a opatrenia v oblasti sociálneho začlenenia vo verejnom aj neverejnom sektore; subjekty vykonávajúce opatrenia SPOD a SK</p> <p>NP bude realizovaný na celom území Slovenskej republiky.</p> <p>Merateľné ukazovatele NP:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Počet podporovaných kapacít nových, inovatívnych služieb alebo opatrení na komunitnej úrovni, v domácom prostredí, otvorenom prostredí alebo náhradnom prostredí,

2. Počet projektov zameraných na verejné správy alebo sociálne služby na vnútroštátnej, regionálnej a miestnej úrovni,
3. Počet podporených kapacít nových, inovatívnych služieb alebo opatrení na komunitnej úrovni, v domácom prostredí, otvorenom prostredí alebo náhradnom prostredí 6 mesiacov po ukončení projektu.

Popis východiskovej situácie

Slovenská republika je zmluvnou stranou významných medzinárodných dokumentov. V oblasti práv dieťaťa je základným Dohovor o právach dieťaťa a jeho opčné protokoly, ako aj Smernica OSN o náhradnej rodinnej starostlivosti. Tieto dokumenty sú východiskom Stratégie deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti v Slovenskej republike „, ktorá bola prijatá uznesením vlády Slovenskej republiky č.761/2011 dňa 30.11. 2011 („Stratégia“). Ide o materiál, ktorý obsahuje strategické zámery deinštitucionalizácie sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti v Slovenskej republike. Špecifickým cieľom Stratégie v oblasti náhradnej starostlivosti je zníženie počtu detí v inštitúciách na základe rozhodnutia súdu, okrem iného utvorením podmienok rozvoja opatrení na predchádzanie nariadeniu ústavnej starostlivosti.

K 30.6.2018 :

- bolo v detských domovoch (štátnych aj neštátnych) umiestnených 4 675 maloletých detí a mladých dospelých,
- bol počet detí, ktorým je poskytovaná starostlivosť na komunitnej úrovni z celkového počtu umiestnených detí (mimo detí v profesionálnych rodinách) 1 568,
- bol počet detí z celkového počtu umiestnených v profesionálnych rodinách 1 375.

Viac ako polovica detí vyňatých z rodín by sa mohla vrátiť domov, ak by sa rodine poskytla adekvátna podpora. V roku 2010 bolo u 42 % z takýchto detí rozhodujúcou podmienkou návratu dieťaťa do rodiny zabezpečenie bývania . Po umiestnení dieťaťa do zariadenia sú kontakt a spolupráca s rodinou slabé. V priemere dve z troch detí v zariadení ide raz do roka na návštevu k rodine. Deti sú navštevované rodinou v zariadení v priemere takmer dvakrát za rok . V roku 2016 sa z detského domova späť do rodiny po úspešnej sanácii rodinného prostredia vrátilo 15 % detí (spomedzi detí, v ktorých rodinách sa vykonávala sanácia).

K 31.12.2017 evidovali oddelenia SPOD a SK úradov práce, sociálnych vecí a rodiny („PSVR“) v rámci Slovenskej republiky 7 152 detí (z 3 007 rodín) s nízkou mierou ohrozenia a 3 271 detí (z 1 284 rodín) so strednou mierou ohrozenia.

Práca s rodinou a predchádzanie vyňatiu dieťaťa z prirodzeného rodinného prostredia do ústavnej starostlivosti, resp. podpora práce s náhradnou rodinou dieťaťa bola podporená aj zavedením nových pracovných pozícií na oddeleniach SPOD a SK úradov PSVR prostredníctvom NP , na ktoré NP „Podpora deinštitucionalizácie náhradnej starostlivosti III.“ priamo nadväzuje. Konkrétne ide o pozície rodinného asistenta (spolu 125 rodinných asistentov), odborného tímu na realizáciu výchovných opatrení (spolu 79 tímov v zložení sociálny pracovník a psychológ, t. j. 158 pracovníkov týchto odborných tímov) a odborného tímu na náhradnú rodinnú starostlivosť (spolu 46 tímov v zložení sociálny pracovník a psychológ, t. j. 92 pracovníkov týchto odborných tímov).

Situácia v oblasti odbornej pomoci deťom a rodinám je v Slovenskej republike dlhodobo charakterizovaná jej celkovou nedostupnosťou. Táto nedostupnosť bola – s ohľadom na nemožnosť iného riešenia a aj napriek tomu, že z vecného hľadiska nikdy nešlo o želateľný

stav - doposiaľ riešená len rozširovaním pôsobností orgánov SPOD a SK, čo následne spôsobovalo miešanie tzv. pomáhajúcich (napr. vykonávanie rodinnej asistencie) a tzv. dozorných (napr. výchovné opatrenie dohľad nad výchovou) rolí týchto orgánov.

Uvedený problém bol riešený utvorením právnych podmienok - prijatím zákona č. 61/2018 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 305/2005 Z. z. o SPOD a SK a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov („zákon č. 305/2005 Z. z.“), ktorý nadobudol účinnosť dňa 01.04.2018. Táto novela zákona bola vypracovaná v súlade s Programovým vyhlásením vlády Slovenskej republiky („podpora dostupnosti rôznych foriem odbornej pomoci ohrozeným a rizikovým rodinám s deťmi, zameraných na podporu plnenia funkcií rodiny; pokračovanie v procese deinštitucionalizácie náhradnej starostlivosti vrátane odbornej pomoci zameranej na zotrvanie detí v starostlivosti ich rodičov, resp. na návrat detí do rodičovskej starostlivosti“).

Uvedenou právnou úpravou sú osobitne utvorené podmienky na napĺňanie zásady prednosti prirodzeného rodinného prostredia a zásada prednosti umiestňovania detí, ktoré nemôžu vyrastať vo svojom prirodzenom rodinnom prostredí do formálnej starostlivosti príbuzných a blízkych. Primárnym cieľom je zlepšiť situáciu v dostupnosti odbornej pomoci deťom a ich rodinám založenej na dobrovoľnej báze, pričom podstatou riešenia je využitie potenciálu zariadení SPOD a SK na riešenie dostupnosti ambulantnej a terénnej odbornej pomoci deťom a ich rodinám, ako aj na zlepšenie dostupnosti odbornej pomoci pobytovou formou zmenou filozofie výkonu opatrení a súbežným riešením financovania výkonu opatrení v zariadeniach.

Uvedené riešenie bolo sformované na základe výsledku odbornej diskusie zástupcov štátnej správy, zariadení SPOD a SK (vrátane Fóra riaditeľov a zamestnancov detských domovov, Združenia neštátnych detských domovov, Asociácie krízových stredísk, zástupcov resocializačných stredísk) a akreditovaných subjektov pôsobiacich v oblasti a ich dohode na vytvorenie nového multifunkčného druhu zariadenia z dovtedajších detských domovov, krízových stredísk a resocializačných stredísk, v ktorom by boli utvorené podmienky aj pre rozvoj ambulantných a terénnych opatrení a dobrovoľných pobytov – centra.

Spôsob realizácie aktivít projektu

Vyššie uvedený špecifický cieľ Stratégie sa v rámci komplexného prístupu k deinštitucionalizácii bude naplňať rozvojom nedostatkových opatrení a zavádzaním pilotných opatrení o. i. napr.:

- príprava a zavádzanie špecifických programov zameraných na sanáciu rodín v rôznych životných situáciách a vývojových stupňoch ohrozujúcich/rizikových životných situácií vrátane rodín, z ktorých boli deti vyňaté a umiestnené v náhradnej starostlivosti a overovanie modelu manažmentu sanácie
- vytvorenie modelov komplexnej podpory profesionálnych rodín detským domovom ako aj kombináciou služieb detských domovov a komunitných služieb v lokalite profesionálnej rodiny
- podporné služby a opatrenia na uľahčenie pestúnskej starostlivosti a náhradnej osobnej starostlivosti

NP prispeje k dosiahnutiu vyššie uvedeného špecifického cieľa transformácie a deinštitucionalizácie v oblasti náhradnej starostlivosti realizáciou hlavnej aktivity **1 „Podpora práce s dieťaťom a jeho rodinou“** (pokrýva obidva regióny, VRR aj MRR) s časovým obdobím realizácie 11/2018 – 12/2022.

NP neobsahuje duplicity aktivít pre cieľové skupiny so žiadnymi inými aktuálne realizovanými národnými projektmi.

Uvedená aktivita bude realizovaná prostredníctvom piatich podaktivít (pokrývajú obidva regióny, VRR aj MRR; podaktivity 1.2, 1.3 a 1.4 sú vykonávané tiež prostredníctvom partnerov a využívajú ich personálne a prevádzkové kapacity):

1.1 Podpora koordinácie práce s rodinou

Podaktivita prostredníctvom zlepšenia podmienok na vykonávanie opatrení SPOD a SK, ktoré vyžadujú užšiu odbornosť, resp. špecifické vedomosti a zručnosti zamestnancov/zamestnankyň oddelení SPOD a SK, referátov poradensko-psychologických služieb („RPPS“) úradov PSVR a zamestnancov/zamestnankyň centier, prispieva k zníženiu percentuálneho podielu detí umiestnených mimo rodinného prostredia.

Cieľová skupina: odborní/é zamestnanci/zamestnankyne oddelení SPOD a SK a RPPS úradov PSVR a centier

Výstupy podaktivity:

Nastavenie pracovných činností (agend) na oddeleniach SPOD a SK a nastavenie fungovania ľudských zdrojov oddelení na účely optimalizácie procesov

Vytvorený a zavedený komplexný program vedenia prípadovej sociálnej práce v podmienkach SPOD a SK

Vytvorený a zavedený program „Metódy odbornej práce s dieťaťom experimentujúcim s drogami a závislým dieťaťom“

Personálne a profesijné zabezpečenie rozvoja a dostupnosti poradensko-psychologických služieb pre dieťa a jeho rodinu

Vytvorený a zavedený program „Dieťa a rozvod/rozchod“

Inovácia programu „Rodičia a rozvod“

Utvorené vhodné priestorové podmienky na odbornú prácu s dieťaťom na oddelení SPOD a SK a na poskytovanie novozavádzaných odborných poradensko-psychologických služieb na RPPS

Podaktivita bude realizovaná prostredníctvom nasledovných podaktivít:

1.1.1 Rozvoj profesionality zamestnancov/zamestnankyň orgánov SPOD a SK úradov PSVR a centier

Vedenie prípadovej sociálnej práce kmeňovými zamestnancami/zamestnankyňami orgánov SPOD a SK je potrebné profesionalizovať a rozvíjať, nakoľko ide o jednu z kľúčových kompetencií pri vykonávaní opatrení pre dieťa a jeho rodinu. Práve zručnosti vo vedení prípadovej sociálnej práce zamestnancami/ zamestnankyňami orgánov SPOD a SK vykazujú značné rezervy. Títo zamestnanci/zamestnankyne dlhodobo primárne vykonávali priamu prácu s klientom (dieťaťom, rodinou), pomoc rodine bola poskytovaná len orgánom SPOD a SK (z dôvodu napr. žiadnej alebo limitovanej siete odbornej pomoci v regiónoch), čo logicky oslabilo spôsobilosti vo vedení prípadu („case management“), resp. koordinačné kompetencie. Samotná podstata SPOD a SK však vyžaduje rovnakú profesionalitu tak v priamom výkone, ako aj vo vedení prípadu (koordinácii a sprostredkovaní odbornej pomoci, multidisciplinárne fungovanie a pod.).

1.1.1.1 Pilotné overenie reštrukturalizácie agend oddelení SPOD a SK

Činnosť oddelení SPOD a SK dlhodobou ovplyvňujú rôzne obsahové - vecné zmeny vyplývajúce zo stále meniaceho sa legislatívneho prostredia (v oblasti SPOD a SK, ako aj v súvisiacich oblastiach), príznačným pre výkon je aj stúpajúca rozmanitosť a závažnosť problémov klientely. V uplynulých rokoch boli a sú oddelenia SPOD a SK vystavené ad hoc zmenám procesov v dôsledku zavádzania nových opatrení (vrátane nových pracovných pozícií) a aktuálne aj novému usporiadaniu úloh medzi rôzne subjekty pôsobiace v oblasti. V súvislosti so zásadnými zmenami v podmienkach výkonu jednotlivé zariadenia SPOD a SK priebežne prehodnocovali nastavenie pracovných činností (agend) na tom ktorom oddelení SPOD a SK, fungovanie ľudských zdrojov oddelení je nastavené rôznorodo. S ohľadom na očakávané zásadné zmeny vo výkone, osobitne s ohľadom na vznik centier s rôznorodými programami a postupné profilovanie rolí oddelení a centier, je potrebné zhodnotiť najmä rôzne organizačné usporiadanie jednotlivých agend, navrhnúť a pilotne overiť reštrukturalizáciu agend oddelení SPODaSK a následne formulovať a realizovať odporúčania pre prax za účelom podpory koordinácie práce s rodinou (vrátane spolupráce s centrami).

Na účel pilotného overenia bude žiadateľ realizovať výber odborníkov/odborníčok na prehodnotenie procesov a optimalizáciu vnútornej štruktúry oddelení SPOD a SK úradov PSVR (6 osôb, zamestnanci/zamestnankyne žiadateľa na dohody o vykonaní práce („DoVP“) v rozsahu 350h/osoba/projekt), ktorých kvalifikačné predpoklady budú nasledovné: II. stupeň VŠ vzdelania v humanitných, sociálnych, ekonomických a právnych vedách, informačných vedách, matematike, informačných a komunikačných technológiách resp. ekvivalentný doklad podľa predpisov platných v rámci krajín EÚ, najmenej 3 roky praxe v predmetnej oblasti.

1.1.1.2 Rozvoj a profesionalizácia výkonu prípadovej sociálnej práce

Cieľom podaktivity je rozvoj profesionality vykonávania opatrení SPOD a SK zamestnancami/zamestnankyňami oddelení SPOD a SK úradov PSVR prostredníctvom vytvorenia programu vedenia prípadovej sociálnej práce, ktorý bude zohľadňovať špecifiká SPOD a SK. Program bude zameraný na obsah a procesy komplexného zhodnotenia situácie dieťaťa a rodiny a nastavenia koordinovanej pomoci dieťaťu (napr. zhodnotenie potrieb a zdrojov rodiny, indikačné kritéria pre voľbu opatrení a odborných metód, vrátane formy a časového rozsahu, spolupráca orgánu SPOD a SK a centra a pod.). Súčasťou vytvoreného programu bude aj špecifikácia prípadovej sociálnej práce zameranej na prácu s ohrozenou rodinou, s rodinami zo sociálne vylúčeného prostredia (napr. MRK), či s rodinami s deťmi s výchovnými problémami, poruchami správania, experimentujúcimi s drogami a pod.

Na tento účel bude žiadateľ realizovať výber odborníkov/odborníčok na program vedenia prípadovej sociálnej práce (2 osoby, zamestnanci/zamestnankyne žiadateľa na DoVP v rozsahu 200 hod./osoba), vyberaní/é na základe VK, ktorých kvalifikačné predpoklady budú nasledovné: II. stupeň VŠ vzdelania v spoločenských a behaviorálnych vedách, resp. ekvivalentný doklad podľa predpisov platných v rámci krajín EÚ, najmenej 3 roky praxe v predmetnej oblasti.

Vzdelávanie vo vytvorenom programe bude prebiehať v rámci podaktivity 1. 5. Zabezpečia ho odborníci/odborníčky, ktorí vypracujú program vedenia prípadovej sociálnej práce a ďalší vybraní lektori/lektorky (DoVP).

Vzhľadom na špecifiká odbornej práce s dieťaťom a jeho rodinou v kontexte problematiky látkových a nelátkových závislostí bude táto časť zlepšovania kvality vykonávaných opatrení SPOD a SK riešená osobitne prostredníctvom vytvorenia špecifického programu „Metódy odbornej práce s dieťaťom experimentujúcim s drogami a závislým dieťaťom“ v podmienkach SPOD a SK .

Na tento účel bude žiadateľ realizovať výber odborníkov/odborníčok na program Metódy odbornej práce s dieťaťom experimentujúcim s drogami a závislým dieťaťom (3 osoby, zamestnanci/zamestnankyne žiadateľa na DoVP v rozsahu 200 hod./osoba), vyberaní/é na základe VK, ktorých kvalifikačné predpoklady budú nasledovné: II. stupeň VŠ vzdelania v spoločenských a behaviorálnych vedách, resp. ekvivalentný doklad podľa predpisov platných v rámci krajín EÚ, najmenej 3 roky praxe v predmetnej oblasti. Vzdelávanie v uvedenom programe bude zabezpečené dodávateľsky.

Na podporu koordinácie plánovania a realizácie plánu sociálnej práce s dieťaťom a jeho rodinou úradmi PSVR a centrami, na podporu nastavenia modelov spolupráce úradov PSVR a centier a pod. budú realizované tímové workshopy (bližšie špecifikované v podaktivite 1. 5.).

K rozvoju a profesionalizácii výkonu je potrebná aj výmena skúseností, nastavenie cezhraničnej spolupráce v prípadoch s medzinárodným prvkom a najmä inšpirácia zahraničnými skúsenosťami vo využívaní odborných metód práce a postupov odbornej pomoci rodine v kríze (bližšie špecifikované v podaktivite 1. 5.).

1.1.2. Rozvoj poradensko-psychologických služieb pre dieťa a rodinu

Podaktivita prispeje k sprístupneniu a rozvoju nových odborných činností RPPS pre detských klientov a ich rodiny a zvýšeniu kvality služieb poskytovaných RPPS prostredníctvom:

- a) zlepšenia personálneho a profesijného zabezpečenia poradensko-psychologických služieb - odbornej práce s dieťaťom a rodičmi vytvorením 82 nových pracovných miest na RPPS (79 miest psychológov/psychologičiek na RPPS vrátane detašovaných pracovísk úradov PSVR + 3 miesta psychológov/psychologičiek na oddelení poradensko-psychologických služieb Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny „PSVR“),
- b) vytvorenia a následnej implementácie programu „Dieťa a rozvod/rozchod“ na podporu práce s dieťaťom v rozvodovej/rozchodovej situácii v rodine. Program bude obsahovať aktivity na sprevádzanie dieťaťa pred, počas a po rozvode manželstva/rozchode rodičov tak, aby sa eliminovali negatívne dopady rozvodu/rozchodu na psychický vývin dieťaťa (poradensko-psychologický a psychodiagnostický proces s dieťaťom a jeho rodinným systémom),
- c) inovácie a následnej implementácie existujúceho poradenského programu „Rodičia a rozvod“ pre prácu psychológov/psychologičiek s rodičmi v rozvode/rozchode, ktorý bude obsahovať aktivity na sprevádzanie a zvládanie rozvodu/rozchodu u rodičov. Budú vypracované indikačné kritéria pre prácu s programom na RPPS, diagnostika a stanovenie úrovni konfliktu medzi manželmi/rodičmi dieťaťa, určenie rôznych fáz rozchodu, určenie časovej dotácie jednotlivých tém, ako nadobudnutie zručností v postupoch a technikách práce s rodičmi dieťaťa v rozvode/rozchode. Cieľom je sprevádzanie a podpora rodičov v procese partnerskej krízy, pred, počas a po rozvode, aby sa eliminovali negatívne dopady rozvodu/rozchodu na schopnosť zachovania zdravého a efektívneho rodičovstva.

Psychológovia/psychologičky budú vykonávať činnosti v oblasti psychologického rodinného poradenstva a psychodiagnostiky so zameraním na prácu s dieťaťom a jeho rodinou počas výkonu opatrení SPOD a SK na úrade PSVR.

Kvalifikačné predpoklady a vzorové náplne práce sú súčasťou podkapitoly 7.4.

Na účel vytvorenia a inovácie uvedených programov bude žiadateľ realizovať výber odborníkov/odborníčok na vytvorenie, inovovanie a implementáciu programov Dieťa a rozvod/rozchod a Rodičia a rozvod (3 osoby, zamestnanci/ zamestnankyne žiadateľa na DoVP v rozsahu 240 hod./osoba), vyberaní/é na základe VK, ktorých kvalifikačné predpoklady budú nasledovné: II. stupeň VŠ vzdelania v odbore psychológia, resp. ekvivalentný doklad podľa predpisov platných v rámci krajín EÚ, najmenej 3 roky psychologickéj praxe v oblasti psychologickéj a poradenskej práce s dieťaťom alebo manželského, partnerského, rodinného poradenstva.

Títo odborníci/odborníčky a ďalší vybraní lektori/lektorky (DoVP) budú realizovať následné vzdelávanie v týchto programoch.

Materiálno- technická podpora oddelení SPOD a SK a RPPS úradov PSVR

Vhodné priestorové podmienky na odbornú prácu s dieťaťom na oddelení SPOD a SK a na poskytovanie novozavádzaných odborných poradensko-psychologických služieb na RPPS je jedným z elementárnych predpokladov úspešnosti vykonávaných opatrení. Nevyhovujúce materiálno-technické podmienky nezodpovedajúce potrebám detí a celkovo výkonu odbornej práce s dieťaťom, rodinou si vyžadujú komplexnú cieľnú podporu.

Prostredníctvom 1.1 :

- bude vybavených 79 miestností pre sociálnu prácu s dieťaťom a jeho rodinou (vytvorenie vhodných podmienok pre potreby zisťovania názoru dieťaťa, vedenie rozhovoru s dieťaťom, upevňovanie vzťahu medzi rodičmi a deťmi a pod.), čo prispeje ku skvalitneniu vykonávania opatrení SPOD a SK v prípade konkrétnych detí,
- vybavenie 79 konzultačných miestností pre novoprijatých psychológov/psychologičky RPPS.

1.2 Podpora dostupnosti a profesionality ambulantnej a/alebo terénnej formy práce v centrách

(podaktivita bude realizovaná v spolupráci s partnermi NP)

Ciele a aktivity NP sú zamerané na podporu deinštitucionalizácie náhradnej starostlivosti (na podporu predchádzania vyňatia dieťaťa z rodinného prostredia, ak to nie je možné, na podporu náhradnej rodinnej starostlivosti a v prípade zariadení SPOD a SK na podporu ich prechodu na komunitnú úroveň) a praktický výkon konkrétnych opatrení pre dieťa a rodinu je v pôsobnosti rôznych subjektov – primárne v kompetencii oddelení SPOD a SK úradov PSVR, časť opatrení vykonávajú zariadenia SPOD a SK, ktoré sú v prevažnej miere zriadené v zriaďovateľskej pôsobnosti Ústredia PSVR (tzv. „štátne“). V tejto oblasti sú tiež výrazne zastúpené neštátne zariadenia, akreditované podľa zákona č. 305/2005 Z. z. (v najmenšej miere sú zastúpené zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti vyšších územných celkov).

Základným predpokladom úspešnosti pripravovaných zmien, ktoré do oblasti SPOD a SK priniesla ostatná novela zákona č. 305/2005 Z. z. je vytvorenie tzv. siete odbornej pomoci – centier, ktoré budú vykonávať širokú škálu odbornej pomoci rôznou formou podľa potrieb detí

a ich rodín. V oblasti SPOD a SK je nevyhnutné, aby spolupracovali, resp. spolupôsobili všetky subjekty, ktoré majú výkon opatrení SPOD a SK buď vo svojej pôsobnosti (zákonom stanovené úlohy úradov PSVR a „štátnych“ centier), alebo majú na výkon opatrení SPOD a SK udelenú akreditáciu. Ak má byť zabezpečená dostupnosť opatrení SPOD a SK v požadovanej kvantite a kvalite tak, aby bolo možné reagovať na rôznorodé problémy (od rodičovských konfliktov po život dieťaťa ohrozujúce situácie), je nevyhnutné - tak ako do implementácie právneho predpisu, tak aj do NP - zapojiť všetky zodpovedné subjekty. Zapojenie všetkých štátnych centier doplnené zapojením akreditovaných centier zároveň zabezpečuje komplexné geografické pokrytie výkonu tak, aby mohla byť systémovo podporená deinštitucionalizácia náhradnej starostlivosti v rámci jednotlivých regiónov SR. Zapojenie partnerov do NP je teda nevyhnutným predpokladom jeho úspešnej implementácie.

Z dôvodu zabezpečenia dostupnosti a profesionálneho poskytovania pomoci deťom a ich rodinám ambulantnou a/alebo terénnou formou v centrách na základe novelizovaného zákona č. 305/2005 Z. z. je potrebné podporiť novo utvárané odborné tímy zariadení personálne, ako aj z hľadiska odbornosti. Jedným z cieľov pripravovaných zmien výkonu opatrení SPOD a SK je oddelenie dozorných/ochranných a pomocných/podporných rolí v systéme SPOD a SK. Časť opatrení vykonávaných doposiaľ výlučne resp. v prevažnej miere orgánmi SPOD a SK bude vykonávať pre svoje vhodnejšie (odborne, priestorovo a pod.) postavenie centrum, je preto potrebné inovovať tak postupy práce odborných tímov v centrách, ako aj doteraz využívané postupy orgánov SPOD a SK na nové podmienky výkonu v centrách.

Cieľová skupina: odborní/é zamestnanci/zamestnankyne centier

Výstupy podaktivity:

- Dostupná odborná pomoc deťom a rodinám v centrách (vytvorenie 375 pracovných pozícií - 250 sociálnych pracovníkov/pracovníčok a asistentov/asistentiek sociálnej práce a 125 psychológov/psychologičiek)
- Vytvorený a zavedený program metód sociálnej práce a iných odborných činností zameraných na prácu s rodinou v rozvodovej/rozchodovej situácii
- Vytvorený a zavedený program na zhodnotenie situácie dieťaťa a jeho rodiny (na účely určenia miery ohrozenia dieťaťa, ak opatreniami vykonávanými v pôsobnosti úradu PSVR nebolo možné jednoznačne určiť mieru ohrozenia dieťaťa)
- Vytvorený a zavedený program Sociálna diagnostika

Popis realizácie:

1.2.1 Zvýšenie dostupnosti odbornej pomoci v centrách

V rámci podaktivity bude v rámci multidisciplinárnych tímov v centrách (bývalé štátne a neštátne detské domovy, a bývalé krízové strediská) podľa účelu – obsahového zamerania a potrieb zariadenia, ktoré je partnerom NP, vytvorených 375 pracovných pozícií (250 miest sociálnych pracovníkov/pracovníčok a asistentov/asistentiek sociálnej práce a 125 miest psychológov/psychologičiek) na podporu práce s dieťaťom a jeho rodinou ambulantnou a terénnou formou.

Sociálni/e pracovníci/pracovníčky, asistenti/asistentky sociálnej práce a psychológovia/psychologičky budú vykonávať odbornú činnosť so zameraním na prácu s dieťaťom a jeho rodinou počas výkonu opatrení SPOD a SK v centre na základe plánu sociálnej práce s dieťaťom a jeho rodinou, ktorý je vypracovaný v spolupráci s úradom PSVR.

Kvalifikačné predpoklady a vzorové náplne práce uvedených zamestnancov sú súčasťou podkapitoly 7.4.

Na účel zabezpečenia dostupnosti odbornej pomoci osobitne ambulantnou formou centrami budú podľa identifikovaných potrieb zariadení prenajaté miestnosti určené na poskytovanie odbornej pomoci ambulantnou formou (centrá budú mať zriadené pracoviská pre ambulantnú formu pomoci tak, aby potrebám klientov zodpovedali nielen obsahovým zameraním, ale aj samotným miestom výkonu). Podaktivita je zároveň aj rozpočtovo nastavená tak, aby výkon týchto opatrení mohol byť vykonávaný podľa potrieb detí, rodičov/iných osôb aj mimo rovnomerne rozvrhnutý týždenný pracovný čas, t.j. prostredníctvom práce nadčas resp. nerovnomerným rozvrhnutím pracovného času

V nadväznosti na novelu zákona č.305/2005 Z. z., ktorá zavádza niektoré nové opatrenia SPOD a SK, ako aj všeobecne mení podmienky výkonu týchto opatrení, budú psychológovia/psychologičky sociálni/e pracovníci/pracovníčky a asistenti/asistentky sociálnej práce ako členovia/členky multidisciplinárnych tímov v centrách využívať odborné metódy zamerané na pomoc deťom a podporu rodiny v plnení jej základných funkcií (biologicko-reprodukčná, ekonomická, emocionálna, psychologická, socializačno-výchovná funkcia atď.).

1.2.2 Podpora skvalitnenia odborných činností, vykonávaných zamestnancami/zamestnankyňami centra

Na účel odbornej podpory a profesijného rastu sociálnych pracovníkov/pracovníčok a asistentov/asistentiek sociálnej práce a psychológov/psychologičiek vykonávajúcich činnosť v centrách bude žiadateľ realizovať prostredníctvom:

- a) podpory programov skupinovej supervízie zariadení výberom odborníkov/odborníčok (zamestnanci/zamestnankyne žiadateľa na DoVP v rozsahu 64,5 hod./rok/projekt/zariadenie – pre sociálnych/e pracovníkov/pracovníčky a asistentov/asistentky sociálnej práce centier a 64,5 hod./rok/projekt/zariadenie – pre psychológov/psychologičky centier, t. j. 2x (64,5*počet centier – partnerov MP) / projekt), ktorí budú zamestnancom/zamestnankyniam centra poskytovať skupinovú supervíziu,

Kvalifikačné predpoklady supervízora/supervízorky:

Vysokoškolské vzdelanie II. stupňa a doklad o úspešnom absolvovaní odbornej akreditovanej prípravy supervízora v oblasti sociálnej práce alebo poradenskej práce v rozsahu najmenej 240 hodín, vyberaní na základe VK.

- b) prehĺbovania znalosti a spôsobilosti sociálnych pracovníkov/pracovníčok a asistentov/asistentiek sociálnej práce a psychológov/psychologičiek centier vzdelávacími aktivitami (bližšie opísané v podaktivite 1. 5),
- c) vytvorenia a zavedenia programu metód sociálnej práce a iných odborných činností zameraných na prácu s rodinou v rozvodovej / rozchodovej situácii - vytvorený program (vrátane komplexu metód a postupov) podporí skvalitnenie vykonávania opatrení SPOD a SK ambulantnou/terénnou formou v centrách v prípadoch, keď nie sú rodičia detí schopní efektívne samostatne riešiť rodičovské konflikty, resp. iné situácie súvisiace s rozvodovou / rozchodovou situáciou v rodine.

Na tento účel bude žiadateľ realizovať výber odborníkov/odborníčok na metódy sociálnej

práce a iných odborných činností zameraných na prácu s rodinou v rozvodovej / rozchodovej situácii (3 osoby, zamestnanci/zamestnankyne žiadateľa na DoVP v rozsahu 200 hod./osoba/projekt), vyberaní/é na základe VK, ktorých kvalifikačné predpoklady budú nasledovné: II. stupeň VŠ vzdelania v spoločenských a behaviorálnych vedách, resp. ekvivalentný doklad podľa predpisov platných v rámci krajín EÚ, najmenej 3 roky praxe v predmetnej oblasti.

- d) vytvorenia a zavedenia programu na zhodnotenie situácie dieťaťa a jeho rodiny (na účely určenia miery ohrozenia dieťaťa, ak opatreniami vykonávanými v pôsobnosti úradu PSVR nebolo možné jednoznačne určiť mieru ohrozenia dieťaťa) - vytvorenie uvedeného programu poskytne odborným zamestnancom/ zamestnankyniam centier nástroje na zlepšenie identifikácie miery ohrozenia dieťaťa (na zlepšenie vyhodnocovania závažnosti situácie dieťaťa a jeho rodiny, potenciálu rodiny riešiť situáciu, na zlepšenie zapájania rôznych subjektov tak do procesu vyhodnocovania situácie dieťaťa, ako aj potenciálu rodiny riešiť situáciu dieťaťa a pod.), ako aj na identifikáciu a vytvorenie vhodných podmienok na aktívnu účasť rodiny na riešení vzniknutej situácie. Zvládnutie úloh na zhodnotenie situácie dieťaťa a jeho rodiny a určenie miery ohrozenia dieťaťa je nevyhnutným predpokladom pre plánovanie, voľbu a uplatňovanie vhodných opatrení odbornej práce s dieťaťom a jeho rodinou.

Na tento účel bude žiadateľ realizovať výber odborníkov/odborníčok na program na zhodnotenie situácie dieťaťa a jeho rodiny (na účely určenia miery ohrozenia dieťaťa) (3 osoby, zamestnanci/zamestnankyne žiadateľa na DoVP v rozsahu 120 hod./osoba/projekt), vyberaní/é na základe VK, ktorých kvalifikačné predpoklady budú nasledovné: II. stupeň VŠ vzdelania v spoločenských a behaviorálnych vedách, resp. ekvivalentný doklad podľa predpisov platných v rámci krajín EÚ, najmenej 3 roky praxe v danej oblasti.

- e) vytvorenia a zavedenia programu Sociálna diagnostika, ktorý bude obsahovať špecifikáciu odborných metód na účely sociálnej diagnostiky pri práci s deťmi a rodinami.

Na tento účel bude žiadateľ realizovať výber odborníkov/odborníčok na sociálnu diagnostiku (3 osoby, zamestnanci/zamestnankyne žiadateľa na DoVP v rozsahu 120 hod./osoba/projekt), vyberaní/é na základe VK, ktorých kvalifikačné predpoklady budú nasledovné: II. stupeň VŠ vzdelania v spoločenských a behaviorálnych vedách, resp. ekvivalentný doklad podľa predpisov platných v rámci krajín EÚ, najmenej 3 roky praxe v danej oblasti.

Vytvorený program nadväzuje na komplexný program vedenia prípadovej sociálnej práce v podmienkach SPOD a SK v podaktivite 1.1.1.2

1.3 Podpora odbornej pomoci dieťaťu a jeho rodine vykonávanej v centre pobytovou formou na základe dohody (podaktivita bude realizovaná v spolupráci s partnermi NP, k partnerom NP vid' poznámka k podaktivite 1.2)

Cieľová skupina: odborní/é zamestnanci/zamestnankyne centier

Výstupy podaktivity:

- Vytvorenie a zavedenie programu výkonu opatrení pobytovou formou pre dieťa a jeho rodinu na základe dohody

Popis realizácie:

V oblasti SPOD a SK sa v súvislosti s legislatívnymi zmenami rozšírili možnosti vykonávať opatrenia pre deti formou tzv. dobrovoľných pobytov detí a ich rodín v centrách, dokonca pre detské domovy ako najpočetnejšieho zástupcu z doterajších druhov zariadení SPOD a SK je to úplne nová možnosť pomoci, ktorú doposiaľ tieto zariadenia neposkytovali, pričom táto pomoc pobytovou formou podporí (v kombinácii s výkonom opatrení ambulantnou/terénnou formou) predchádzanie zásahom do rodiny súdnym rozhodnutím.

S ohľadom na nedostatok skúseností odborných zamestnancov/zamestnankýň (novovytvorené pracovné miesta, nie z NP) s týmto výkonom opatrení SPOD a SK realizovaných novou formou pre dnešné detské domovy a realizovaných za iných podmienok pre dnešné krízové strediská, je cieľom NP v tejto podaktivite skvalitnenie odborných intervencií pobytovou formou prostredníctvom:

- vytvorenia podrobného a komplexného programu výkonu opatrení pobytovou formou pre dieťa a jeho rodinu na základe dohody – program bude obsahovať komplex odborných metód a postupov práce na pomoc dieťaťu a podporu rodiny v plnení jej základných funkcií, zohľadňujúcich špecifickú vykonávanie opatrení pobytovou formou, použiteľných na podporu riešenia rôznych situácií dieťaťa/rodiny tak, aby ich bolo zároveň možné využiť počas časovo rôzne nastavených intervencií.

Na tento účel bude žiadateľ realizovať výber odborníkov/odborníčok na program výkonu opatrení pobytovou formou pre dieťa a jeho rodinu na základe dohody (3 osoby, zamestnanci/zamestnankyne žiadateľa na DoVP v rozsahu 120 hod./osoba/projekt)), vyberaní/é na základe VK, ktorých kvalifikačné predpoklady budú nasledovné: II. stupeň VŠ vzdelania v spoločenských a behaviorálnych vedách, resp. ekvivalentný doklad podľa predpisov platných v rámci krajín EÚ, najmenej 3 roky praxe v danej oblasti.

1.4 Podpora odbornej pomoci dieťaťu umiestnenému v centre na základe súdneho rozhodnutia a jeho rodine (podaktivita bude realizovaná v spolupráci s partnermi NP)

Pripravované zmeny v podmienkach výkonu zariadení okrem nových podmienok výkonu v zariadeniach v častiach výkonu opatrení ambulantnou/terénnou formou a pobytovou formou na základe dohody sprísňujú, resp. spresňujú aj podmienky výkonu súdnych rozhodnutí (napríklad povinnosť vykonať rodinnú, prípadovú alebo inú porovnateľnú metódu práce v zákonom stanovenej lehote dvoch týždňov od prijatia dieťaťa do centra na základe neodkladného opatrenia súdu, vyššie nároky na psychologickú pomoc, či výkon úloh plánu sociálnej práce s dieťaťom a rodinou, profesijne náročnejšie úlohy smerom k potenciálnym náhradným rodinám atď.). Výkon v tejto časti dlhodobo ovplyvňuje aj ostatná novela zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorá presúva ťažisko súdnych rozhodnutí z ústavnej starostlivosti na výchovné opatrenia, ktoré vyžadujú výraznejšiu koncentráciu odbornej pomoci do nepomerne kratších časových úsekov. Cieľom podaktivity 1.4 je kvalitatívne aj kvantitatívne podporiť plnenie nových, resp. náročnejších úloh v oblasti zabezpečovania výkonu súdnych rozhodnutí odbornými tímami zariadení a to v závislosti od potrieb detí (pri zohľadnení odborného zamerania toho ktorého zariadenia, t.j. organizačného usporiadania, vrátane druhov špecializovaných skupín) a regionálnych potrieb.

Časové obdobie realizácie: 09/2019 – 09/2022

Cieľová skupina: zamestnanci/zamestnankyne centier

Výstupy podaktivity:

- Zlepšenie kvality výkonu multidisciplinárnych tímov centier

Popis realizácie:

Cieľom podaktivity je dosiahnuť zabezpečovanie komplexnej odbornej pomoci a starostlivosti o dieťa a jeho rodinu s cieľom sanácie rodinného prostredia a podpora procesu deinštitucionalizácie centier zlepšením personálneho a profesijného zabezpečenia odborných tímov centier s ťažiskovým zameraním na rozvoj multidisciplinárneho prístupu v odbornej pomoci.

Zlepšenie profesijného zabezpečenia výkonu odborných činností na plnenie účelu rozhodnutí súdu v centre bude podporené

- posilnením multidisciplinárnych tímov v centrách o 104 pozícií odborných zamestnancov/zamestnankýň (61 sociálnych pracovníkov/pracovníčok a 43 psychológov/psychologičiek/ špeciálnych pedagógov/pedagogičiek/ liečebných pedagógov/pedagogičiek),
- zvýšením odbornosti odborných zamestnancov/zamestnankýň centier - kvalitatívny rast odborných zamestnancov/zamestnankýň centier je bližšie špecifikovaný v podaktivite 1. 5

Kvalifikačné predpoklady a vzorové náplne práce jednotlivých pozícií sú súčasťou podkapitoly 7.4.

1.5 Podpora prehĺbovania znalosti a spôsobilosti odborných zamestnancov/zamestnankýň v oblasti práce s dieťaťom a jeho rodinou

V rámci uvedenej podaktivity budú zrealizované špecifické vzdelávacie aktivity prehľbujúce, resp. rozvíjajúce znalosti a spôsobilosti potrebné k výkonu opatrení SPOD a SK na oddeleniach SPOD a SK a v centrách. Vzdelávanie je zamerané osobitne na výkon odborných činností odbornými zamestnancami/zamestnankyňami v systéme SPOD a SK s ohľadom na legislatívne zmeny v zákone č.305/2005 Z. z. Odborná pripravenosť na vykonávanie opatrení je nevyhnutnou podmienkou zabezpečenia účinnej pomoci dieťaťu a rodine, resp. náhradnej rodine o to viac, že špecifiká danej oblasti ovplyvňujú aj všeobecnú ponuku celoživotného vzdelávania zodpovedajúceho potrebám výkonu SPOD a SK.

Cieľová skupina: zamestnanci/zamestnankyne oddelení SPOD a SK úradov PSVR, RPPS, centier a Ústredia PSVR

Výstupy podaktivity:

- skvalitnenie výkonu opatrení SPOD a SK na oddeleniach SPOD a SK úradov PSVR a v centrách absolvovaním vzdelávacích aktivít, workshopov, stáží

Popis realizácie:

Podaktivita bude zrealizovaná prostredníctvom vzdelávacích aktivít uvedených v časti 1.5.1 až 1.5.15

1.5.1 Vzdelávanie „Prípadová sociálna práca s rodinou“ – bližšie konkretizované v rámci podaktivity 1.1

Vzdelávanie súvisí s podaktivitou 1.1.1.2 Rozvoj a profesionalizácia prípadovej sociálnej práce.

Cieľová skupina a rozsah vzdelávania: 825 zamestnancov/zamestnankýň (z toho 810 zamestnancov/zamestnankýň oddelení SPOD a SK úradov PSVR, t. j. všetci zamestnanci/zamestnankyne oddelení SPODaSK v predpokladanom počte k 01.01.2019, a 15 zamestnancov/zamestnankýň Ústredia PSVR), trojdňové vzdelávanie v rozsahu 20 hodín. Poskytnutie služieb stravovania, ubytovania a prenájmu školiacich priestorov bude realizované prostredníctvom procesu verejného obstarávania. Lektori/lektorky (DoVP) vyberaní/é na základe VK + odborníci/odborničky, ktorí/é vypracovali program.

Kvalifikačné predpoklady na lektora/lektorku na vzdelávania v programe vedenia prípadovej sociálnej práce: II. stupeň VŠ vzdelania v spoločenských a behaviorálnych vedách alebo učiteľstve, vychovávateľstve a pedagogických vedách, resp. ekvivalentný doklad podľa predpisov platných v rámci krajín EÚ, najmenej 3 roky praxe v predmetnej oblasti.

1.5.2 Workshop „Tímová spolupráca zamestnancov/zamestnankýň centier, Ústredia PSVR a oddelení SPOD a SK úradov PSVR“ – bližšie konkretizované v rámci podaktivity 1.1.

Aktivita súvisí s podaktivitou s podaktivitou 1.1.1.2. Rozvoj a profesionalizácia prípadovej sociálnej práce.

Aktivita podporí koordináciu plánovania a realizácie sociálnej práce s dieťaťom a jeho rodinou v centrách, nastavenie modelov spolupráce.

Cieľová skupina a rozsah vzdelávania: - 576 účastníkov/účastníčok (z toho 15 zamestnancov/zamestnankýň Ústredia PSVR, 3 – 4 zamestnanci/zamestnankyne oddelení SPOD a SK úradov PSVR vrátane detašovaných pracovísk a 3-4 zamestnanci/zamestnankyne centier zapojených do NP) v skupinách, v rozsahu 8 hodín/1 skupina (jednodňové workshopy), max. 24 účastníkov/1 skupina v intervale 4 x počas trvania projektu. Realizátorom bude Ústredie PSVR.

Bude realizované v priestoroch úradov PSVR.

1.5.3 Vzdelávanie „Zlepšenie teoretických vedomostí v oblastiach súvisiacich s výkonom SPOD a SK – vzdelávanie prispeje k prehĺbeniu vedomostí v rôznych právnych odvetviach súvisiacich s ochranou práv dieťaťa.

Vzdelávanie súvisí s podaktivitou 1.1.1.2. Rozvoj a profesionalizácia prípadovej sociálnej práce.

Cieľová skupina a rozsah vzdelávania: 825 zamestnancov/zamestnankýň (z toho 810 zamestnancov/zamestnankýň oddelení SPOD a SK úradov PSVR, t. j. všetci zamestnanci/zamestnankyne oddelení SPOD a SK v predpokladanom počte k 01.01.2019, a 15 zamestnancov/zamestnankýň Ústredia PSVR, v rozsahu 8 hod.

Bude realizované v priestoroch úradov PSVR. Lektori/lektorky (DoVP) – vyberaní/é na základe výberového konania.

Kvalifikačné predpoklady na lektora/lektorku na vzdelávanie na zlepšenie teoretických vedomostí v oblastiach súvisiacich s výkonom SPOD a SK: II. stupeň VŠ vzdelania v sociálnych, ekonomických a právnych vedách, resp. ekvivalentný doklad podľa predpisov

platných v rámci krajín EÚ, najmenej 3 roky praxe v predmetnej oblasti.

1.5.4 Vzdelávanie „Zvládanie záťažových situácií“ - komplexný vzdelávací program zameraný na zvládanie záťažových situácií pri výkone opatrení na úradoch PSVR a v centrách.

Vzdelávanie súvisí s podaktivitami 1.1.1.2. Rozvoj a profesionalizácia prípadovej sociálnej práce a 1.4.2. Kvalitatívny rast odborných zamestnancov/zamestnankýň centier.

Cieľová skupina a rozsah vzdelávania: 1175 zamestnancov/zamestnankýň (z toho 810 zamestnancov/zamestnankýň oddelení SPOD a SK úradov PSVR, t. j. všetci zamestnanci/zamestnankyne oddelení SPOD a SK v predpokladanom počte k 01.01.2019, a 15 zamestnancov/zamestnankýň Ústredia PSVR a 350 zamestnancov / zamestnankýň centier), trojdňové vzdelávanie v rozsahu 20 hodín

Aktivita bude zabezpečená dodávateľsky prostredníctvom verejného obstarávania (lektori/lektorky + služby ubytovania, stravy a prenájmu školiacich priestorov).

1.5.5 Vzdelávanie „Podpora náhradnej rodinnej starostlivosti“ – zámerom vzdelávacej aktivity je pomocou interaktívnych metód zvýšiť zručnosti zamestnancov určených orgánov SPOD a SK v práci so záujemcami/žiadateľmi o sprostredkovanie náhradnej rodinnej starostlivosti (spôsob komunikácie, poradenstva, reagovanie na očakávania záujemcov/žiadateľov, pochopenie ich potrieb).

Vzdelávanie súvisí s podaktivitou 1.1.1.2 Rozvoj a profesionalizácia prípadovej sociálnej práce.

Cieľová skupina a rozsah vzdelávania: max. 30 zamestnancov/zamestnankýň určených orgánov SPOD a SK, v rozsahu 8 hod./ Aktivita bude realizovaná v priestoroch úradov PSVR. Lektori/lektorky (DoVP) – vyberaní/é na základe výberového konania.

Kvalifikačné predpoklady na lektora/lektorku na vzdelávanie na podporu náhradnej rodinnej starostlivosti: II. stupeň VŠ vzdelania v spoločenských a behaviorálnych vedách alebo učiteľstve, vychovávateľstve a pedagogických vedách, resp. ekvivalentný doklad podľa predpisov platných v rámci krajín EÚ, najmenej 3 roky praxe v predmetnej oblasti.

1.5.6 Vzdelávanie „Metódy odbornej práce s dieťaťom experimentujúcim s drogami a závislým dieťaťom“ – vzdelávanie prispeje k posilneniu profesijných zručností zamestnancov/zamestnankýň oddelení SPOD a SK a RPPS úradov PSVR a centier pri práci s dieťaťom s látkovými i nelátkovými závislosťami, experimentujúcim s drogami a jeho rodinou, ako aj v oblasti nelátkových závislostí (kiberšikana, závislosť na mobile, PC atď.)

Vzdelávanie súvisí s podaktivitami 1.1.1.2 Rozvoj a profesionalizácia prípadovej sociálnej práce a 1.2 Podpora dostupnosti a skvalitnenia profesionality ambulantnej a / alebo terénnej formy práce v centrách.

Cieľová skupina a rozsah vzdelávania: 1 154 zamestnancov/zamestnankýň (410 zamestnancov/zamestnankýň oddelení SPOD a SK úradov PSVR a 15 zamestnancov/zamestnankýň Ústredia PSVR, 721 zamestnancov/zamestnankýň centier (kmeňových – 208 sociálnych pracovníkov / pracovníčok / psychológov / psychologičiek / vychovávateľov / vychovávateľiek a „projektových“ zamestnancov/zamestnankýň), 8 odborných poradcov/ poradkýň pre oblasť drogových a iných závislostí na RPPS dvojdnové vzdelávanie v rozsahu 15 hodín.

Aktivita bude zabezpečená dodávateľsky prostredníctvom verejného obstarávania (lektori/lektorky + služby ubytovania, stravy a prenájmu školiacich priestorov).

1.5.7 Vzdelávanie v odborných metódach na uľahčenie riešenia konfliktných situácií v rodine - zámerom vzdelávacej aktivity je zvýšenie zručností zamestnancov/zamestnankýň úradov PSVR a centier v riešení konfliktov v rodine (bližšie uvedené v podaktivite 1. 2) prostredníctvom ich vzdelania v metódach a postupoch odborných metód na uľahčenie riešenia týchto konfliktov, napr. mediácie.

Vzdelávanie súvisí s podaktivitami 1.1.1.2 Rozvoj a profesionalizácia prípadovej sociálnej práce a 1.2 Podpora dostupnosti a skvalitnenia profesionality ambulantnej a / alebo terénnej formy práce v centrách.

Cieľová skupina a rozsah vzdelávania: 150 zamestnancov/zamestnankýň (3 zamestnanci/zamestnankyne Ústredia PSVR, 79 zamestnancov/zamestnankýň úradov PSVR pôsobiacich v pozícii kolízneho opatrovníka dieťaťa, 68 zamestnancov/zamestnankýň centier, ktorých program je zameraný aj na tému riešenia konfliktných situácií v rodine) vzdelávanie v rozsahu 200 hodín / osoba / projekt.

Aktivita bude zabezpečená dodávateľsky prostredníctvom verejného obstarávania (lektori/lektorky + služby ubytovania, stravy a prenájmu školiacich priestorov).

1.5.8 Výmena skúseností v oblasti práce s rodinou v iných štátoch - krátkodobé návštevy, workshopy v iných krajinách so zameraním na výmenu a získanie nových skúseností a informácií pri práci s rodinou, s poskytovanými službami, realizovanými dobrovoľnými pobytmi v zariadeniach, ako aj subjektmi, ktoré participujú pri práci s dieťaťom v záujme jeho zotrvania v rodine, nastavenie cezhraničnej spolupráce v prípadoch s medzinárodným prvkom (dieťa narodené v zmiešanom manželstve a s tým spojená úprava pomerov pri rešpektovaní najlepšieho záujmu dieťaťa, multikulturálnosť a migrácia, a pod.).

Aktivita súvisí s podaktivitou 1.1.1.2 Rozvoj a profesionalizácia prípadovej sociálnej práce.

Cieľová skupina a rozsah: počas trvania NP 6x 20 zamestnancov/zamestnankýň (podľa témy zástupcovia/zástupkyne oddelení SPOD a SK úradov PSVR a centier a 1 zástupca/zástupkyňa Ústredia PSVR), v rozsahu 4 dní. .

1.5.9 Vzdelávanie v programe“ Rodičia a rozvod“ – bližšie konkretizované v rámci podaktivity 1.1.2

Cieľová skupina a rozsah vzdelávania: 288 psychológov/psychologičiek (81 kmeňových psychológov/psychologičiek, 79 novoprijatých psychológov/psychologičiek na RPPS, 3 psychológovia/psychologičky na Ústredí PSVR, 125 psychológov/psychologičiek centier) v rozsahu 20 hodín / 3 dňové vzdelávanie

Vzdelávanie bude realizované v účelových zariadeniach SR. Personálne zabezpečenie: lektori/lektorky (DoVP) vyberaní/é na základe VK + odborníci/odborníčky, ktorí/é vypracovali pôvodný program a/alebo inovovaný program.

Kvalifikačné predpoklady na lektora/lektorku na program Rodičia a rozvod: II. stupeň VŠ vzdelania v odbore psychológia, resp. ekvivalentný doklad podľa predpisov platných v rámci krajín EÚ, najmenej 3 roky praxe v predmetnej oblasti.

1.5.10 Vzdelávanie v programe „Dieťa a rozvod/rozchod“- bližšie konkretizované v rámci podaktivity 1.1.2

Cieľová skupina a rozsah vzdelávania: 288 psychológov/psychologičiek (81 kmeňových psychológov/psychologičiek, 79 novoprijatých psychológov/psychologičiek na RPPS, 3 psychológovia/psychologičky na Ústredí PSVR, 125 psychológov/psychologičiek centier) v rozsahu 20 hodín / 3 dňové vzdelávanie

Vzdelávanie bude realizované v účelových zariadeniach SR. Personálne zabezpečenie: lektori/lektorky (DoVP) vyberaní/é na základe VK + odborníci/odborničky, ktorí/é vypracovali program.

Kvalifikačné predpoklady na lektora/lektorku na program Dieťa a rozvod/rozchod: II. stupeň VŠ vzdelania v odbore psychológia, resp. ekvivalentný doklad podľa predpisov platných v rámci krajín EÚ, najmenej 3 roky praxe v predmetnej oblasti.

1.5.11 Vzdelávanie v psychodiagnostike dieťaťa – vzdelávanie zamerané na teoretické východiská k téme, etapy procesu psychodiagnostiky dieťaťa - formulácia otázok, problémov, stanovenie hypotéz, výber adekvátnych psychodiagnostických metód, vlastné vyšetrenie, zber anamnestických údajov, rozhovor, pozorovanie, odôvodnenie použitia metód, kvalitatívne aj kvantitatívne vyhodnotenie získaných dát, formulácia záverov a navrhovaných opatrení, prognóza

Cieľová skupina a rozsah vzdelávania: 522 psychológov/psychologičiek (81 kmeňových psychológov/psychologičiek, 79 novoprijatých psychológov/psychologičiek na RPPS, 3 psychológovia/psychologičky na Ústredí PSVR, 359 psychológov/psychologičiek centier) v rozsahu 20 hodín/3 dňové vzdelávanie

Vzdelávanie súvisí s podaktivitami 1.1.2. Rozvoj poradensko-psychologických služieb pre dieťa a rodinu a 1.2. Podpora dostupnosti a skvalitnenia profesionality ambulantnej a / alebo terénnej formy práce v centrách. Poskytnutie služieb stravovania, ubytovania a prenájmu školiacich priestorov bude realizované prostredníctvom procesu verejného obstarávania. Lektori/lektorky na vzdelávanie v psychodiagnostike dieťaťa (DoVP) vyberaní/é na základe VK.

Kvalifikačné predpoklady na lektora/lektorku: II. stupeň VŠ vzdelania v odbore psychológia, resp. ekvivalentný doklad podľa predpisov platných v rámci krajín EÚ, najmenej 3 roky praxe v predmetnej oblasti.

1.5.12 Vzdelávanie v programe „metód sociálnej práce a iných odborných činností zameraných na prácu s rodinou v rozvodovej / rozchodovej situácii“ – bližšie konkretizované v rámci podaktivity 1.2.2.

Cieľová skupina a rozsah vzdelávania: 250 zamestnancov/zamestnankýň centier, trojdňové vzdelávanie v rozsahu 20 hodín.

Poskytnutie služieb stravovania, ubytovania a prenájmu školiacich priestorov bude realizované prostredníctvom procesu verejného obstarávania. Lektori/lektorky (DoVP) vyberaní/é na základe VK + odborníci/odborničky, ktorí/é vypracovali program (bližšie v podaktivite 1.2.2)

Kvalifikačné predpoklady na lektora/lektorku v oblasti Vzdelávania v programe metód sociálnej práce a iných odborných činností zameraných na prácu s rodinou v rozvodovej / rozchodovej situácii: II. stupeň VŠ vzdelania v spoločenských a behaviorálnych vedách alebo učiteľstve, vychovávateľstve a pedagogických vedách, resp. ekvivalentný doklad podľa predpisov platných v rámci krajín EÚ, najmenej 3 roky praxe v predmetnej oblasti.

1.5.13 Vzdelávanie v programe „na zhodnotenie situácie dieťaťa a jeho rodiny (na účely určenia miery ohrozenia dieťaťa)“ – bližšie konkretizované v rámci podpodaktivity 1.2.2.

Cieľová skupina a rozsah vzdelávania: 250 zamestnancov/zamestnankýň centier a 158 zamestnancov/zamestnankýň oddelení SPOD a SK a 15 zamestnancov/zamestnankýň Ústredia PSVR, dvojdnové vzdelávanie v rozsahu 15 hodín.

Poskytnutie služieb stravovania, ubytovania a prenájmu školiacich priestorov bude realizované prostredníctvom procesu verejného obstarávania. Lektori/lektorky (DoVP) vyberaní/é na základe VK + odborníci/odborníčky, ktorí/é vypracovali program (bližšie v podaktivite 1.2.2.)

Kvalifikačné predpoklady na lektora/lektorku na vzdelávanie v programe na zhodnotenie situácie dieťaťa a jeho rodiny (na účely miery ohrozenia dieťaťa): II. stupeň VŠ vzdelania v spoločenských a behaviorálnych vedách alebo učiteľstve, vychovávateľstve a pedagogických vedách, resp. ekvivalentný doklad podľa predpisov platných v rámci krajín EÚ, najmenej 3 roky praxe v predmetnej oblasti.

1.5.14 Vzdelávanie v oblasti špecifických (psychologických, fyziologických a sociálnych) potrieb detí Vzdelávacia aktivita prispeje k skvalitneniu starostlivosti profesionálnych rodičov a vychovávateľov / vychovávateľiek o deti.

Vzdelávanie súvisí s podaktivitou 1.4. Podpora skvalitnenia odbornej pomoci dieťaťu s nariadeným pobytovým rozhodnutím súdu a jeho rodine.

Cieľová skupina a rozsah vzdelávania: 334 zamestnancov / zamestnankýň centier, jednodňové vzdelávanie v rozsahu 8 hodín.

Vzdelávanie bude realizované v priestoroch centier.

Lektori / lektorky (DoVP) – vyberaní/é na základe výberového konania

Kvalifikačné predpoklady na lektora/lektorku na vzdelávanie v oblasti špecifických (psychologických, fyziologických a sociálnych) potrieb detí: II. stupeň VŠ vzdelania v spoločenských a behaviorálnych vedách alebo učiteľstve, vychovávateľstve a pedagogických vedách alebo zdravotníctve, resp. ekvivalentný doklad podľa predpisov platných v rámci krajín EÚ, najmenej 3 roky praxe v predmetnej oblasti.

1.5.15 Vzdelávanie v programe „Sociálna diagnostika“

Vzdelávanie súvisí s podaktivitou 1.2.2. Podpora skvalitnenia odborných činností, vykonávaných zamestnancami/zamestnankyňami centra..

Cieľová skupina a rozsah vzdelávania: spolu 583 zamestnancov/zamestnankýň centier, trojdňové vzdelávanie v rozsahu 20 hodín.

Poskytnutie služieb stravovania, ubytovania a prenájmu školiacich priestorov bude realizované prostredníctvom procesu verejného obstarávania. Lektori/lektorky (DoVP) vyberaní/é na základe VK + odborníci/odborníčky, ktorí/é vypracovali v minulosti program Súbor výchovných opatrení a/alebo program Sociálna diagnostika.

Kvalifikačné predpoklady na lektora/lektorku na vzdelávanie v programe Sociálna diagnostika: II. stupeň VŠ vzdelania v spoločenských a behaviorálnych vedách alebo učiteľstve, vychovávateľstve a pedagogických vedách, resp. ekvivalentný doklad podľa predpisov platných v rámci krajín EÚ, najmenej 3 roky praxe v predmetnej oblasti.

Informovanosť, publicita a podporné činnosti

Riadenie projektu

Realizácia aktivity je zabezpečovaná príslušným organizačným útvarom ÚPSVR v súlade s kompetenciami stanovenými organizačným poriadkom ÚPSVR a v súlade s rozpisom kompetencií, ktorý vypracováva Odbor koordinácie národných projektov sociálneho začleňovania a skvalitňovania služieb ÚPSVR. Riadenie bude zabezpečené personálnymi kapacitami Ústredia PSVR, spĺňajúcimi odborné a kvalifikačné predpoklady na riadenie štrukturálnych fondov, ktoré zároveň disponujú skúsenosťami s prípravou a implementáciou národných projektov.

Sekcia sociálnych vecí a rodiny ÚPSVR zabezpečuje a kontroluje realizáciu aktivity projektu, ako aj realizáciu verejného obstarávania v spolupráci s Referátom verejného obstarávania zaradeným pod Kanceláriou generálneho riaditeľa a generálneho tajomníka služobného úradu.

Sekcia ekonomiky ÚPSVR zabezpečuje finančné riadenie projektu a zúčtovanie výdavkov.

Riadenie projektu (vrátane publicity a informovanosti, a metodického riadenia projektu) bude zabezpečovať personál žiadateľa od 11/2018 do 12/2022 v súlade s usmerneniami RO (podrobný popis pracovných pozícií je uvedený v personálnej matici ŽoNFP a rozsah tovarov a služieb zabezpečovaných na publicitu a informovanosť je uvedený v samostatnej položke v podrobnom komentári k rozpočtu).

Mzdy zamestnancov riadenia projektu vychádzajú z politiky odmeňovania zamestnávateľa – aktuálnej mzdy na rovnakej/podobnej pozícii. Detailnejšie informácie sú súčasťou rozpočtu.

Publicita a informovanosť

Publicita a informovanosť bude zabezpečená počas celého obdobia trvania realizácie projektu a bude sa riadiť príslušnou dokumentáciou pre Operačný program Ľudské zdroje (ďalej len „OP ĽZ“).

Publicita projektu bude realizovaná prostredníctvom povinných a dobrovoľných komunikačných ciest, konkrétne cez informačné/propagačné materiály. Prostredníctvom nich bude prijímateľ informovať účastníkov projektu ako aj širokú verejnosť, že aktivita, ktorá sa realizuje v rámci projektu sa uskutočňuje vďaka pomoci EÚ, konkrétne vďaka prostriedkom poskytnutým z ESF. Plagáty budú obsahovať všetky potrebné informácie týkajúce sa spolufinancovania ESF, logo ESF, logo OP ĽZ

Pri implementácii projektu bude využitá možnosť uplatnenia paušálnej sadzby na ostatné výdavky v súlade s Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1304/2013 z 17. decembra 2013 o Európskom sociálnom fonde a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1081/2006.

7.3 Situácia po realizácii projektu a udržateľnosť projektu

NP realizáciou svojich aktivít prispeje k:

- riešeniu dlhodobej nedostupnosti odbornej pomoci deťom a rodinám v SR zvýšením dostupnosti a rozvojom odbornej pomoci pre dieťa a rodinu vrátane dostupnosti a rozvoja

psychologických služieb v rámci RPPS

- zvýšeniu profesionality a kvality výkonu opatrení SPOD a SK na orgánoch SPOD a SK, ako aj v zariadeniach SPOD a SK a profesionality a kvality psychologických služieb v rámci RPPS prostredníctvom utvorených špecializovaných programov a vzdelávacích aktivít NP,
- riešeniu problému viacrolovosti orgánu SPOD a SK, ktorý komplikuje proces transformácie a deinštitucionalizácie náhradnej starostlivosti.

NP prispeje k dosiahnutiu vyššie uvedeného špecifického cieľa transformácie a deinštitucionalizácie v oblasti náhradnej starostlivosti, ako ho definuje Stratégia tým, že:

- pripraví a zavedie špecifické programy zamerané na prácu s rodinami v rôznych životných situáciách a vývojových stupňoch ohrozujúcich/rizikových životných situácií vrátane rodín, z ktorých boli deti vyňaté a umiestnené v náhradnej starostlivosti,
- vytvorí modely komplexnej podpory profesionálnych rodín centrom ako aj kombináciou odbornej pomoci centier a komunitných služieb v lokalite profesionálnej rodiny
- bude realizovať podporné služby a opatrenia na uľahčenie pestúnskej starostlivosti a náhradnej osobnej starostlivosti.

NP podporí zavádzanie systémových zmien v oblasti SPOD a SK. Nakoľko je pri NP plne rešpektovaná zásada doplnkovosti a nenávratný finančný príspevok nenahrádza verejné výdavky Slovenskej republiky, ale koncentruje verejné výdavky a finančné prostriedky ESF na podporu deinštitucionalizácie, prijímateľ predpokladá udržanie systému vykonávaných opatrení a schopnosť vykonávať opatrenia pre klientov aj v budúcnosti. Skúsenosti z aplikačnej praxe jednotlivých aktivít NP budú ďalej využité pre potreby podpory deinštitucionalizácie systému náhradnej starostlivosti v SR. Prijímateľ predpokladá, že aj v budúcnosti bude oblasť deinštitucionalizácie systému náhradnej starostlivosti v SR podporená ďalšími projektmi inovatívneho charakteru.

8. Popis cieľovej skupiny

- deti, plnoleté fyzické osoby a rodiny, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately
- zamestnanci vykonávajúci politiky a opatrenia v oblasti sociálneho začlenenia vo verejnom aj neverejnom sektore
- subjekty vykonávajúce opatrenia SPOD a SK

9. Harmonogram realizácie aktivít				
Celková dĺžka realizácie aktivít projektu (v mesiacoch):			50	
Hlavné aktivity projektu	Typ aktivity	Začiatok realizácie aktivity	Koniec aktivity	realizácie
Podpora práce s dieťaťom a jeho rodinou	Deinštitucionalizácia existujúcich zariadení náhradnej starostlivosti (aktivity na zníženie negatívnych vplyvov inštitúcie na vývin dieťaťa v náhradnej starostlivosti napr. špecifické programy na sanáciu rodín, na predchádzanie a riešenie konfliktných situácií v rodine, na podporu kompletnosti opatrení vykonávaných v zariadení, na podporu interdisciplinárnej spolupráce na riešeníach a pod.)	11/2018		12/2022
Podporné aktivity				
Informovanosť, publicita a podporné činnosti		11/2018		12/2022